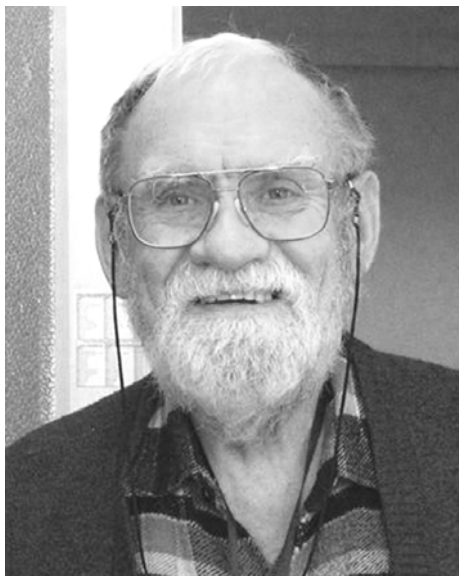

IN MEMORIAM JURAJ HOLČÍK

KOŠČO Ján¹, PEKÁRIK Ladislav², BALÁZS Pavol¹

¹Prešovská univerzita v Prešove, FHPV, Prešov, *kosco@unipo.sk*, *balazs@unipo.sk*

²Ústav zoológie, Slovenská akadémia vied, Bratislava, *ladislav.pekarik@savba.sk*

Juraj HOLČÍK (1934–2010)

Dr. Juraj Holčík 1934. október 18-án Trnaván (Nagyszombatban) született. Általános- és középiskolai tanulmányait Banská Bystricán (Besztercebányán) és Bratislavában (Pozsonyban) végezte. Felsőfokú tanulmányai alatt a Komenský Egyetem Természettudományi Karán (Pozsonyban) hat szemesztert végzett, majd tanulmányait a Károly Egyetem biológia karán (Prágában) fejezte be, ahol O. Oliva professzor vezetése alatt ichtiológiára szakosodott. Egyetemi tanulmányai befejezése (1958) után rövid ideig a Trnavai Kerületi Múzeumban (1958-1960) dolgozott, majd a Bratislavai Halászati Laboratóriumban (1960-1962). Tudományos (kandidátusi) képzést 1961-1965 között a Károly Egyetem Állattani Intézetében kapott, ahol 1966-ban a disszertációs munkája megvédése után megszerezte a biológiai tudományok kandidátusa fokozatot. (Disszertációs munkájának címe: *Dynamika rybých populácií vo vodárenskej údolnej nádrži Kličava/A kličavai víztároló halpopulációinak dinamikája*/).

Hazatérte után a pozsonyi Szlovák Nemzeti Múzeumban dolgozott (1966-1968) mint tudományos munkatárs és az alsóbbrendű gerincesek gyűjteményének kurátora. Tudományos munkásságának csúcsát az Ústav rybárstva a hydrobiológie (Halászati és Hidrobiológiai Intézet)(1968-1990) és az Ústav zoológie (Állattani Intézet) (1990-2004) munkatársaként érte el. Tudományos munkássága alatt foglalkozott a halak taxonómiájával, zoogeográfiájával, ökológiájával, populációdinamikájával, produkciójával, honosításával, akklimatizációjával és védelmével, továbbá limnológiai és ökoszozológiai kérdésekkel.

Holčík doktor tudományos munkássága sokszínű és sokrétű. Több mint négyszáz tudományos és tudományos-ismeretterjesztő munkát foglal magába, de emellett más tudományos tevékenységeket is. Tudományos és szakmonográfiáinak száma meghaladja a

húszat, melyek közül többet más nyelvre is lefordítottak. A Freshwater Fishes című angol nyelvű munkája például négy kiadást élt meg, ezenkívül még másik öt nyelven hét kiadást.

Holčík doktor társalapítója volt a mai napig is kiadott The Freshwater Fishes of Europe sorozatnak, melyben az egyes fejezetek struktúráját alkotta meg. Szerzője, illetve társszerzője volt ezen monográfiásorozat első részében több fejezetnek. A tudomány számára 6 új fajt írt le, melyek közül a *Gymnocephalus baloni*, Holčík et Henzel 1974 egyike az utolsó, Szlovákia területén leírt gerinces taxonoknak. Nagyban hozzájárult, hogy a Duna szlovák-magyar szakasza haltani szempontból a nagy folyamok legjobban feltárt szakaszai közé tartozik. A közös Duna-szakasz belső deltájának tudományosan megalapozott ismerete a belső delta megmentésének érdekében megtett lépések kompromisszumot nem ismerő sorozatához vezette. Tudományos pályafutása folyamán részt vett több tudományos expedíción és tanulmányúton (pl. Kuba, Irán, Ghána, Kanada), valamint több fiatal tudományos szakembert képzett.

Holčík doktor 1990-ben kezdeményezte az Ústav rybárstva a hydrobiologie (Halászati és Hidrobiológiai Intézet) két osztályának a Slovenská akadémia vied (Szlovák Tudományos Akadémia) kereteibe történő besorolását, és az újonnan alapított Ústav zoológie a ekoszológie (Állattani és Ökoszológiai Intézet) első igazgatója lett. Az újonnan alapított intézet pozícióját a Szlovák Tudományos Akadémia keretein belül igyekezett megerősíteni.

Holčík doktor tudományos tevékenységének teljes felsorolásával további oldalakat lehetne megtölteni. Személyében a Slovenská akadémia vied (Szlovák Tudományos Akadémia) és a tudományos élet egy jelentős személyiséget veszített el 2010. május 16-án.